

Thrillerauteur Saskia Noort aan tafel bij Bart Gielen.

Barts Boekenclub & Barts Boekenvlog

Vloggen over boeken vanuit de studeerkamer

Bart Gielen (40) ontving tal van literaire grootheden in zijn talkshow 'Barts Boekenclub' in Het Betty Asphalt Complex in Amsterdam. Corona gooide roet in het eten en Bart zag zich genoodzaakt om zijn werkzaamheden te verplaatsen naar zijn 'intieme' studeerkamer waar hij een reeks van elf literaire vlogs opnam. Deze vlogs zijn ook te bekijken op de vernieuwde website van Bibliotheekblad. Daarnaast zal Bart de presentatie op zich nemen van de NBD Biblion Masterclass-reeks: Vooruitgang Boeken op 3 november waarin ook de prijs voor de Beste Bibliotheek van Nederland wordt uitgereikt.

TEKST: MENNO GOOSEN • FOTO'S: SCREENSHOTS UIT BARTS BOEKENCLUB

Hoe is Barts Boekenclub begonnen?

'Ik kende Paul Haenen en Dammie van Geest al enkele jaren. Via kennissen raakte ik bevriend met ze. Zij zijn de eigenaren van Het Betty Asphalt Complex in Amsterdam, waar Paul veel optredens heeft, onder andere als zijn personages Margreet Dolman en dominee Gremdaat. Ik vertelde aan Paul dat ik graag weer iets zou willen doen met presenteren. Ik ben van oorsprong historicus en ik ben jarenlang docent geschiedenis geweest, zowel op de pabo als op een middelbare school in Amstelveen. Paul vertelde mij toen dat ze graag een literaire salon wilden beginnen, en dat we misschien wel konden samenwerken. Ik dacht dat ik een soort "side-kick" zou worden, maar toen kreeg ik carte blanche om zelf een literaire salon te beginnen. Dat was in juni 2014.'

Maar je had geen achtergrond in de literatuur of de boekenwereld?

'Nee, geen enkele. Ik las uiteraard wel veel boeken, maar dat was vooral non-fictie op het gebied van geschiedenis. Qua fictie las ik

Haasse, Reve en Mulisch, maar dan hield het ook wel op. Ik had geen idee wat er speelde in literair Nederland, maar ik ben toch maar gewoon begonnen.'

Dan was de eerste talkshow waarschijnlijk heel spannend ...

'We hebben uiteraard wel een try-out gehad. De allereerste schrijver die ik uitnodigde was Piet Meeuse, de auteur van *Het labyrint van meneer Wolffers*. Hij was ook de eerste die mijn uitnodiging accepteerde, dus ik was de koning te rijk. De eerlijkheid gebiedt me wel te zeggen dat de meeste bezoekers dachten dat het een show van Paul Haenen was, dus toen moest ik me nog meer bewijzen.'

Hoe ontwikkelde de talkshow zich daarna?

'Tijdens de try-out waren er drie gasten, op een vrij kaal podium. Steeds één gast tegelijk, gezeten aan een veel te grote tafel die werd opgesierd met een hortensia die ik van mijn moeder gekregen had. Daarna besloot ik voor twee schrijvers te gaan, aangezien drie echt een marathon was. Ik gebruikte PowerPoints, er was geen muziek en geen pauze. Alleen maar anderhalf uur gesprekken over boeken. Ik had eigenlijk geen idee wat ik aan het doen was. Het voordeel was wel dat ik door het lesgeven ervaring had met presenteren, maar dat is natuurlijk in een heel andere context. Daarnaast had ik geen interviewervaring. Het was pionieren. Ik voelde me wel eens een konijntje dat in de felle koplampen van een auto keek.'

Maar het pakte wonderbaarlijk goed uit. Arthur Japin, Saskia Noort, Maarten van Rossem, Paul van Vliet, Paulien Cornelisse, Rob van Essen, Sonja Barend, Midas Dekkers, Peter Buwalda ... Er staan wel zeventig klinkende namen op de lijst van gasten in jouw Boekenclub...

'Het is natuurlijk een jarenlang proces geweest waarbij de show steeds meer uitgebouwd werd. Er kwam een podium voor debuterende schrijvers, er kwamen intermezzo's met livemuziek die aansloot op de boeken, en ik ging een tijd lang een samenwerking aan met Hebban.nl, een populaire boekensite en een lezerscommunity voor Nederland en Vlaanderen. Maar de grootste verrassing was inderdaad wel dat steeds meer literaire grootheden zich wilden laten interviewen. Met een aantal heb ik zelfs nog heel leuk contact. Het is nu ook niet lastig meer om

Bart Gielen met Bianca Stigter, auteur van onder andere *Atlas van een bezette stad*.

gasten te strikken; als mensen horen wie er al allemaal geweest zijn, gaan er veel nieuwe deuren open.'

En toen kwam corona. Barts Boekenclub kon niet meer doorgaan, en je besloot vlogs te gaan maken.

'Ja, ik ben niet iemand die dan passief gaat zitten wachten, dus ik ben in het kader van "creatief tijdens corona" Barts BoekenVlog gestart. Ook daar had ik geen enkele ervaring in. Vlogs maken vond ik in het begin dan ook echt heel erg lastig. Vloggen is vrij eenzaam: je hebt geen contact met publiek. Je praat in je eentje tegen de camera. Ik heb in 2019 ook voor National Geographic online masterclasses gegeven tijdens de History Month, maar toen was er tenminste nog een team bij dat feedback kon geven. Nu zat ik in mijn eentje op mijn studeerkamer.'

Hoe maak je zo'n vlog?

'Het begint met veel research doen. Je moet natuurlijk alle boeken die je bespreekt van A tot Z gelezen hebben en vragen bedenken. Vervolgens maak ik een script. De eigenlijke opnamen moesten soms wel paar keer over omdat ik niet tevreden was. En daarna ga je monteren. Dat vind ik een van de leukste zaken van het hele creatieve proces.'

Je hebt in totaal elf boekenvlogs gemaakt. Er kwamen historische onderwerpen voorbij, bijvoorbeeld 'Aan tafel bij dictators', maar ook onderwerpen als 'Het Eurovisie Songfestival'. Hoe kwamen die keuzes tot stand?

'Ik blijf natuurlijk historicus, dus geschiedenisonderwerpen hebben sowieso mijn interesse. Een van mijn favoriete thema's is de Limburgse mijnen. Ook omdat mijn beide opa's daar gewerkt hebben. Er staat ook nog steeds een oude mijnwerkerslamp in mijn werkkamer. Maar een onderwerp als ABBA vind ik ook erg leuk om te behandelen. Het is ook puur persoonlijk. Het boek *De stad der blinden* van de Portugese Nobelprijswinnaar José Saramago maakte een enorme indruk op me toen ik het las. Dat wilde ik heel graag bespreken. Het leek me ook een mooie opening van de reeks vlogs aangezien het over een pandemie gaat, in dit geval: iedereen wordt blind. En ik moest natuurlijk een mooie, gevarieerde reeks boeken behandelen.'

Je laatste vlog is inmiddels uitgezonden. Ga je verder met vloggen? En hoe gaat het verder met Barts Boekenclub?

'Met vloggen stop ik voorlopig even, maar je weet nooit hoe het verder gaat. Barts Boekenclub heb ik inmiddels zes jaar gedaan. Er zijn wel plannen voor verandering. In ieder geval wil ik nog een soort finale houden, maar ik weet niet of het theater nog wel opengaat vanwege corona. Paul Haenen wil ook iets nieuws beginnen met boeken in Het Betty Asfalt Complex: Betty's Boeken. We zijn nog volop aan het brainstormen. In ieder geval zal dat meer een televisie-uitzending worden, zonder publiek.'

Voor meer informatie over Barts Boekenclub: zie bartsboekenclub.nl en YouTube: *A la Bart Producties*.

De serie vlogs is ook te zien op de vernieuwde website van *Bibliotheekblad*.